

Bazy danych

Wykład 1_1

Temat: Wprowadzenie do przedmiotu

Sławomir Świętoniowski

slawomir-swietoniowski@wp.pl

Plan wykładu

---

1. Wprowadzenie do baz danych.
2. Program wykładu BD.
3. Program laboratorium i projektu BD.
4. Wymagania i sposób zaliczania przedmiotu.

Wprowadzenie do baz danych

- Definicja bazy danych.
- Znaczenie baz danych w systemach informatycznych.
- Najważniejsze produkty bazodanowe na rynku.
- Podstawowe typy architektur baz danych.

2:Data in Table 'Pracownik' in 'Uczelnia_Wroclaw' on 'HOMESQL'

	IdPracownika	Nazwisko	Imie	NIP	PESEL	Adres	Miejscowosc
1		Nowakowski	Andrzej	612-412-54-64	57121943212	ul. Świerkowa 6	Wrocław
2		Kowalski	Jan	663-654-76-87	72013142337	ul. Strzelecka 15/8	Wrocław
3		Janicki	Bogdan	432-543-654-6	49042343259	ul. Pastelowa 58/98	Wrocław
4		Marcinkowski	Piotr	789-098-23-45	76110309878	ul. Lakiernicza 98A	Wrocław
5		Andrzejewski	Grzegorz	980-432-23-12	52082898152	ul. Nobla 8/3	Wrocław
6		Piotrowski	Bartłomiej	780-678-66-11	65102189131	ul. Nadrzeczna 16/	Legnica
7		Bogdanska	Ewa	430-543-55-22	79031487924	ul. Wrocławska 23/	Legnica
8		Grzegorzewski	Paweł	250-532-99-90	76061898778	ul. Karkonoska 58	Wrocław
9		Styczen	Tomasz	610-220-96-52	68071678156	ul. Janowska 43/63	Legnica
10		Romanowski	Janusz	616-420-90-19	74090209835	ul. Góralska 43	Legnica

Co to jest baza danych?

Definicja 1

Baza danych (ang. *database*) – magazyn faktów z nałożoną wewnętrzną strukturą, reprezentujących pewien obszar analizy (ang. Universe Of Discourse, UOD).
(Beynon-Davies, 2003)

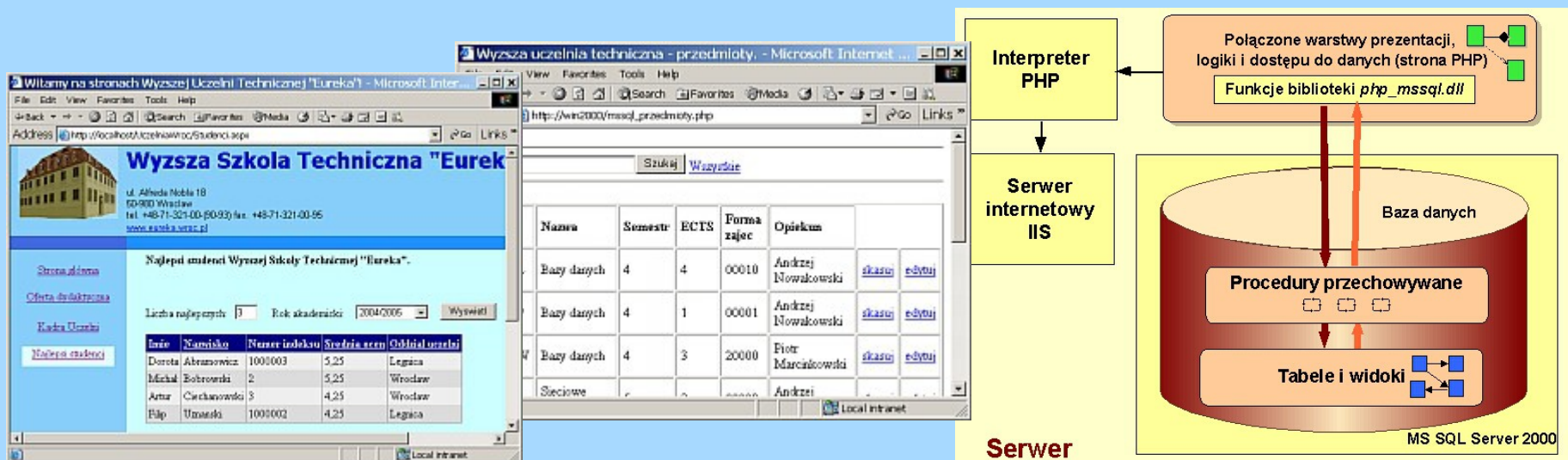
Definicja 2

Baza danych – zbiór danych trwałych, wykorzystywanych przez system aplikacji określonej organizacji (firmy, przedsiębiorstwa).

(Date, 2000)

Znaczenie baz danych

- Dane są zazwyczaj najcenniejszym zasobem firmy.
- Większość tworzonych obecnie systemów informatycznych to aplikacje klient-serwer. Ich integralną częścią jest **warstwa bazodanowa**, która ma kluczowe znaczenie dla funkcjonalności i wydajności systemów.
- Na rynku pracy przeważająca część stanowisk dla informatyków ma coś wspólnego z bazami danych (np. webmaster, administrator systemu, analityk / projektant, programista, wdrożeniowiec, serwisant).

Przykładowe DBMS na rynku

Klasa *Desktop*

- MS Access,
- MS SQL Server Express Edition,
- Oracle Express Edition
- SQLite.

Klasa *Enterprise*

- Oracle Enterprise Edition,
- MS SQL Server Enterprise,
- IBM DB2.

Klasa *Pośrednia*

- PostgreSQL,
- MySQL.

Typy architektur baz danych

- **stacjonarne** (ang. *stand-alone databases*):
  - 惆 jeden użytkownik,
  - 惆 prosta struktura bazy,
  - 惆 prosta aplikacja wykorzystująca bazę;
- **sieciowe** (ang. *network databases*):
  - 惆 wielu użytkowników z jednoczesnym dostępem do bazy,
  - 惆 zwiększone wymagania odnośnie wydajności serwera i bezpieczeństwa danych;
- **rozproszone** (ang. *distributed databases*):
  - 惆 wiele baz sieciowych (architektura homo- lub heterogeniczna),
  - 惆 replikacja danych,
  - 惆 zapytania i transakcje rozproszone.

Baza stacjonarna

(ang. *stand-alone database*)

- w danym momencie korzysta z niej tylko jeden użytkownik (jest to najważniejsza cecha),
- prosta struktura bazy,
- prosta aplikacja wykorzystująca bazę,
- przykład: baza do domowej ewidencji płyt CD

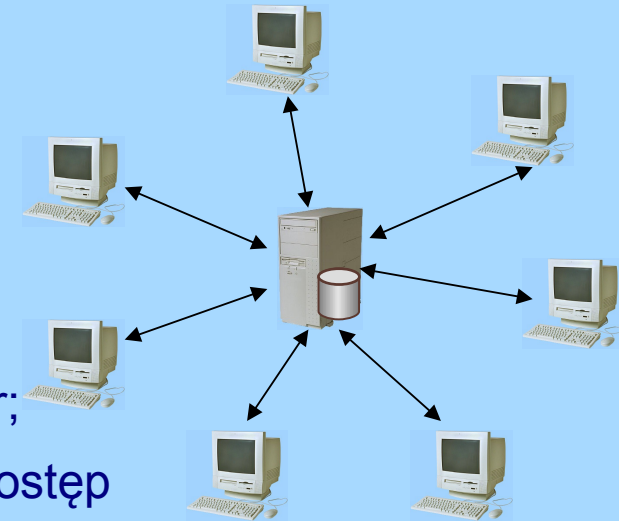

Sieciowa baza danych

Sieciowa baza danych (ang. network database) – baza, z której jednocześnie może korzystać wielu użytkowników.

Typowe problemy:

- **integralność** (spójność) – dane mogą być modyfikowane przez wielu użytkowników;
- **wydajność** – wielodostęp silniej obciąża serwer;
- **bezpieczeństwo** – użytkownicy powinni mieć dostęp tylko do tych zasobów, do których mają uprawnienia;
- **zależność od warstwy sieciowej** – poprawność i efektywność wykorzystania bazy zależy od parametrów sieci komputerowej.

Baza rozproszona

(ang. *distributed database*)

- wiele połączonych ze sobą baz sieciowych (architektura homo- lub heterogeniczna),
- replikacja danych,
- zapytania i transakcje rozproszone.

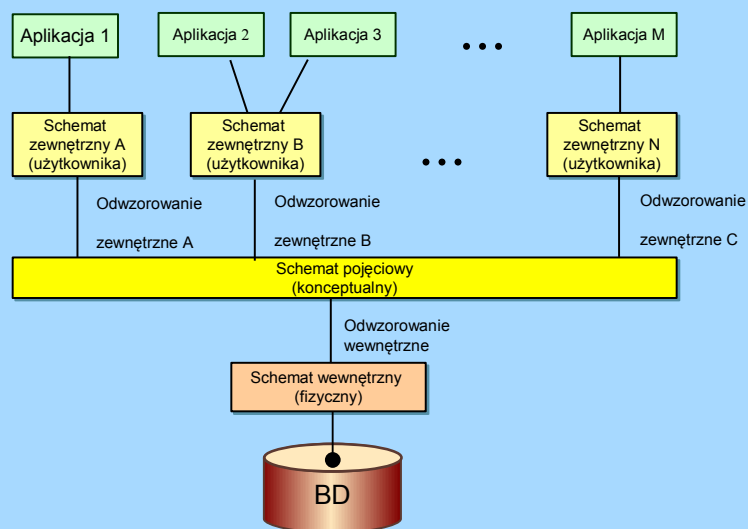
Program wykładu BD

---

1. Architektura systemu baz danych.
2. Relacyjny model danych.
3. Prosta metodologia tworzenia baz danych.
4. Język SQL i Transact-SQL.
5. Tworzenie schematu bazy danych.
6. Dodawanie, modyfikowanie, usuwanie i wyszukiwanie danych.
7. Obiekty kodu T-SQL przechowywane na serwerze.
8. Zaawansowane elementy języka T-SQL.

1. Architektura systemu baz danych

- System zarządzania bazą danych (DBMS) i jego składniki.

2.1. Relacyjny model danych

- Założenia i historia modelu relacyjnego.
- Model formalny.
- Algebra relacyjna i jej odniesienie do języka SQL.

2.2. Relacyjny model danych

- Klucze główne i obce.
- Integralność encji i referencyjna.
- Normalizacja bazy danych: 1NF, 2NF, 3NF.

Kursy (2 NF)

KodKursu	NrPrac	NazwiskoPrac	ImiePrac
INF407	234	Dudek	Damian
INF507	234	Dudek	Damian
INF517	345	Choroś	Kazimierz

Kursy (3 NF)

KodKursu	NrPrac
INF407	234
INF507	234
INF517	345

Kursy (3 NF)

NrPrac	NazwiskoPrac	ImiePrac
234	Dudek	Damian
345	Choroś	Kazimierz

3. Prosta metodologia tworzenia baz danych

- Analiza dziedziny.
- Tworzenie schematu bazy danych.
- Deklaratywne więzy integralności.
- Widoki i procedury przechowywane, realizujące operacje CRUD.
- Proceduralne więzy integralności – wyzwalacze.

4. Język SQL i T-SQL

- Historia i standardy.
- Podstawowe podzbiory funkcjonalne: DDL, DML, DIL, DCL.

5. Tworzenie schematu bazy danych

- Tabele, pola i ich typy.
- Relacje i ich własności.
- Deklaratywne więzy integralności: PK, FK, CHECK, DEFAULT, UNIQUE.

6. Dodawania, modyfikowanie, usuwanie i wyszukiwanie danych

- Polecenia INSERT, UPDATE, DELETE.
- Polecenie SELECT z klauzulami FROM, WHERE, GROUP BY, HAVING, ORDER BY.
- Złączenia tabel: INNER | OUTER | CROSS JOIN.

7. Obiekty kodu T-SQL przechowywane na serwerze

- Motywacja.
- Widoki, procedury przechowywane, funkcje i wyzwalacze.
- Tworzenie, parametryzacja i wykorzystanie procedur przechowywanych.

8. Zaawansowane elementy języka T-SQL

- Wbudowane procedury i funkcje *MS SQL Server 2008 R2*.
- Walidacja danych i zabezpieczenie kodu w procedurach.
- Dynamiczny kod T-SQL.

Organizacja kursu BD

- Wykłady nie są obowiązkowe, ale mogą bardzo pomóc w pozytywnym zaliczeniu kursu. Praktyka wskazuje, że studenci uczestniczący w wykładach mają zdecydowanie lepsze wyniki od tych, którzy je opuszczają.
- Materiały do przedmiotu są publikowane wyłącznie w systemie **Moodle** na stronie Uczelni: **<http://e-learning.wsiz.wroc.pl>** (wymagany jest klucz dostępu, podany na wykładzie).
- Kurs kończy się egzaminem: testem komputerowym w systemie Moodle.
- Do egzaminu mogą być dopuszczeni tylko ci studenci, którzy uzyskają wcześniej pozytywną ocenę z laboratorium.
- Ocena końcowa z wykładu wystawiana jest na podstawie oceny z egzaminu (60%) i z laboratorium (40%).

Literatura

---

1. BEYNON-DAVIES P., *Systemy baz danych – nowe wydanie*, WNT, Warszawa 2003.
2. MICROSOFT, *Books On-Line* – dokumentacja systemu *MS SQL Server*, Microsoft Corp. 1988 – 2000.
3. MSDN page: <http://www.msdn.microsoft.com>.
4. PANKOWSKI T., *Podstawy baz danych*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa, 1992.
5. RANKINS R., JENSEN P., BERTUCCI P., *Microsoft SQL Server 2000. Księga eksperta.*, HELION, Gliwice 2003 (pozycja dostępna w bibliotece WSIZ „Copernicus”).
6. WAYMIRE R., SAWTELL R., *MS SQL Server 2000 dla każdego*, HELION, Gliwice 2002 (pozycja dostępna w bibliotece WSIZ “Copernicus”).

Bazy danych

Wykład 1_1

Dziękuję za uwagę !